

Ledamotsinitiativ

Riktlinjer för alkoholservering på äldreboenden i Enköpings kommun.

Äldreomsorgen ska vara trygg och värdig för alla men också så hemlik som möjligt för de personer som bor på våra särskilda boenden. För många äldre är ett glas vin till maten, en öl till fredagsmyset eller en snaps till högtider en naturlig del av livet och kan bidra till ökad livskvalitet och social gemenskap.

Det saknas idag riktlinjer för hur alkohol kan serveras på kommunens äldreboenden. Alkohollagstiftningen medger i dag att alkohol kan serveras på särskilda boenden under ordnade former men många verksamheter avstår eller är mycket restriktiva eftersom man saknar tydliga lokala riktlinjer. Detta leder till olika praxis mellan boenden och risk för att äldres självbestämmande och livskvalitet inskränks i onödan.

För att säkerställa att riktlinjer finns i praktiken bör kommunen inleda en tidsbegränsad försöksverksamhet på ett par vårdboenden med slutmål att permanenta försöken.

Riktlinjerna ska:

- Följa sjukvårdens direktiv och ordination utan att generellt förbjuda alkohol för alla.
- Klargöra i vilka situationer och former alkohol kan erbjudas, till vardags, helg- och sociala aktiviteter.
- Följa lagstiftning och kommunens styrdokument.

Yrkande

Mot bakgrund av ovanstående föreslås vård och omsorgsnämnden besluta:

- Att uppdra åt vård och omsorgsnämnden att inom ramen för en försöksverksamhet på två vårdboenden i Enköpings kommun ta fram riktlinjer för alkoholservering.
- Att riktlinjerna för försöksverksamheten ska utformas så att de:
 - följer gällande lagstiftning
 - anger ramar för när och hur alkohol kan erbjudas
 - tydliggör ansvar för berörd personal
 - tar hänsyn till medicinska risker enligt sjukvårdens bedömning

- Att arbetet med riktlinjerna ska ske i dialog med sjukvården, verksamhetschefer, personalrepresentanter samt, boenderåd och/eller anhörigrepresentation.
- Att vård och omsorgsnämnden, efter avslutad försöksperiod, genomför en utvärdering av riktlinjerna inklusive effekter på trygghet, arbetsmiljö och upplevd livskvalitet hos de boende.
- Att vård och omsorgsnämnden, efter genomförd utvärdering, återkommer till nämnden med förslag på hur riktlinjerna kan permanentas och införas på kommunens övriga äldreboenden.

Enköping, 2026-04-19

Mikael Pettersson
Sverigedemokraterna
Ledamot i vård och omsorgsnämnden